FLORAE MYCOLOGICAE LUSITANICAE

CONTRIBUTIO DUODECIMA [1]

AUCTORE

P. A. Saccardo

Decem abhinc annis opellam edidi [2] in qua continebatur: I. *Contributio decima ad floram mycologicam lusitanicam* ex collectione diligentissimi *Adol. Fr. Moller*, Horti Conimbricensis inspectoris; II. *Conspectus fungorum omnium* qui usque ad illud tempus in Lusitania innotuerant. Per hoc decennium tamen A. Moller operam suam non deseruit et complures alios mycetes sedulo perlegit et jamdudum examinandos communicavit.

Revera, interea, alii mycologiae cultores in ipsa terra lusitanica orti sunt et mycetes sibi lectos in lucem jam ediderunt, quales cll. *C. Torrend*, *J. V. d'Almeida* et *M. de Souza da Camara*.

Mycetum Mollerianorum studium a binis tantum mensibus suscipere potui et nunc eorum catalogum exhibeo. Restat vera pars quaedam non parva adhuc examinanda ex mycetibus nuperius acceptis a cl. Moller, quorum elenchum proxime dabo.

Praesens enumeratio continet mycetum lusitanicorum species 128 et unam brasiliensem (in appendice catalogi). Ex iis 80 sunt mycologiae lusitanicae addendae, 11 sunt species omnino novae, 16 vero sunt varietates novae [3]. Praeter formas ineditas, notabiliores censeo *Antennariam scoriadeam* et *Zygosporium oscheoides*, illam australiensem, hoc cubense, utramque speciem pro certo cum plantis exoticis in Europam importatas.

[1] Contributio mea a. 1893 est decima, sed cum cl. Torrendi contributio mycologica a. 1902 undecima sit, praesens mea duodecima evadit.

[2] Cfr. *Bolet. Soc. botan. Broter.*, XI, 1893 (p. 9-70).

[3] Exemplaria nonnulla microscopio examinavit et figurâ illustravit egregius Doct. *Jos. Scalia*, professor catanensis. Formae novae, quarum is mihi praebuit analysin, etiam nomine suo (Scal.) instruuntur.

Bibliographiae mycologicae lusitanicae, quam in memorata mea *Florula*, p. 23-24, exposui, sequentes contributiones sunt addendae:

1. *G. de Lagerheim* — Revision des Ustilaginées et des Uredinées contenues dans l'herbier de Welwitsch. Coimbra, 1889 (Bol. Soc. Brot., vol. VII. Insunt nonnullae species lusitanicae).
2. *J. V. d'Almeida* — La gaffa des Olives en Portugal (Gloeosporium olivarum d'Alm.). Paris, 1899 (Bull. Soc. Mycol. Franc.).
3. *A. Trotter* — Sullo stato ecidiosporo della *Puccinia Umbilici*. Firenze, 1901 (Bull. Soc. Bot. Ital.).
4. *I. Bresadola* — Mycetes lusitanici novi. Rovereto, 1902 (atti accad. degli Agiati).
5. *C. Torrend* — Primeira Contribuição para o estudo dos Fungos da região Setubalense. Lisboa, 1902 (Revista de Sc. Natur. do Collegio de S. Fiel).
6. *J. V. d'Almeida* e *M. de Souza da Camara* — Especies e fórmas novas de Fungos na flora mycologica de Portugal. Lisboa, 1903 (Revista agronomica, n.° 1 et segg.).

Patavii, XVI Januarii MCMIII.

Hymenomycetae

Agaricaceae

1. *Volvaria gloiocephala* (DC.) Gill. — Syll. V, p. 662.
Hab. ad terram in Lusitania (Coimbra?).

Thelephoraceae

2. *Cyphella villosa* (Pers.) Kerst. — Syll. VI, p. 678.
Hab. ad caules emortuos Gei magellanici, Hexacentris, Fourcroyae in horto botanico [1], I-V, 1902.

---

[1] Nisi sit contraria indicatio, intelligatur: in horto botanico Conimbricensi

Gasteromycetae

Lycoperdaceae

3. * *Geaster striatus* DC.[1] — Syll. VII, p. 77.
Hab. ad terram pr. S. Bento, Coimbra, I, 1902.

Hypodermae

Ustilaginaceae

4. * *Ustilago olivacea* (DC.) Tul. — Syll. VII, p. 463.
Hab. in ovariis Caricis (verisim. pendulae), Bussaco Lusitaniae ubi Aug. 1903 legit prof. A. Trotter.

Uredinaceae

5. * *Puccinia Cerasi* (Béreng.) Cast. — Syll. VII, p. 640, f. *Amygdali.*
Hab. in foliis Amygdali Persicae, pr. Coimbra, XI, 1901.
6. *Melampsora populina* (Jacq.) Tul. Lév. — Syll. VII, p. 590.
Hab. in foliis Populi albae, pr. Coimbra, VI, 1902.
7. *Coleosporium Sonchi* (Pers.) Lév. — Syll. VII, p. 752.
Hab. in foliis Senecionis (Cinerariae) cruenti, in horto botanico, IV, 1902.
8. *Phragmidium Rosarum* Fuck. — Cfr. Syll. VII, p. 746. — Forma: *Uredo* (Lecythea) *miniata* Pers., f. *calycina.*
Hab. in calycibus Rosae sp., in horto botanico, V, 1902.

Phycomycetae

Mucoraceae

9. *Rhizopus nigricans* Ehrenb. — Syll. VII, p. 212.
Hab. in foliis putridis Oleae europeae, XI, 1901.

---

[1] Species asterisco notatae, sunt florae mycol. lusitanicae addendae.

10. * *Phycomyces nitens* (Agardh) Kze. — Syll. VII, p. 205.
Hab. in excremento cuniculorum, pr. Coimbra, I, 1902.

Pyrenomycetae

Perisporiaceae

11. *Capnodium Nerii* Rabenh. — Syll. I, p. 77.
Hab. in foliis Nerii Oleandri, in horto botanico, I, 1902.
12. *Capnodium Citri* B. et Desm. — Syll. I, p. 78.
Hab. in foliis Citri Aurantii, pr. Coimbra, XII, 1901.
13. * *Capnodium elongatum* B. et Desm. — Syll. I, p. 75.
Hab. in foliis Mespili germanicae, in horto botanico, X, 1902.
14. * *Antennaria scoriadea* Berk. — Syll. I, p. 82
Hab. in foliis ramisque Correae ferrugineae, in horto botanico, X, 1902. — Pulcra species. Perithecia (?) in hyphis acrogena, globosa, 30 μ. diam., rara; hyphae articulatae in rhabdos fasciculatae; articuli 5-7 μ. cr., guttulati, diametro transverso 2-3-plo longiores. — Species probabiliter importata ex Australia, quae reapse patria *Correae*.

Sphaeriaceae

15. *Eutypa heteracantha* Sacc. — Syll. I, p. 177, IX, p. 466.
Hab. in ramis Robiniae Pseudacaciae, Coimbra, VI, 1899.
16. *Physalospora latitans* Sacc. — Syll. XIV, p. 520.
Hab. in foliis Eucalypti viminalis, in horto botanico, I, 1902.
17. * *Physalospora minutula* Sacc. et Speg. — Syll. I, p. 437.
Hab. in ramis Tecomae capensis (forma A) et Dioscoreae sativae (forma B) in horto botanico, I-III, 1902. — In forma A: asci 60—65 ≈ 9—10; sporidia 15—18 ≈ 6—7. In forma B: asci 55—60 ≈ 12; sporidia 16 ≈ 5—6.
18. *Apiospora Montagnei* Sacc. — Syll. I, p. 539.
Hab. in culmis Arundinariae falcatae, in horto botanico, I, 1902. — Socium adest *Coniosporium Bambusae.*
19. *Anthostomella contaminans* (Dur. et Mont.) Sacc. — Syll. I, p. 280.
Hab. in foliis emortuis Phoenicis canariensis, in horto botanico, III, 1902.
20. * *Anthostomella pisana* Pass. — Syll. I, p. 280.
Hab. in foliis Cocos Romanzoffianae, in horto botanico, I, 1902.

— Asci 80—90 ≈ 6—6,5; sporidia 10—12 ≈ 5,5. An potius var. *A. contaminantis?*

21. * *Sphaerella japonica* Pass. — Syll. IX, p. 632.
Hab. in foliis Evonymi fimbriati, in horto botanico, 1902.

22. *Sphaerella maculiformis* (Pers.) Auersw. — Syll. I, p. 477.
Hab. in foliis Tiliae europaeae, in horto botanico, I, 1902.

23. * *Gnomonia Cerastis* (Riess) Ces. De Not. — Syll. I, p. 569.
Hab. in foliis Aceris Pseudoplatani, in horto botanico, I, 1902.

24. * *Diaporthe Rubiae* Fabr. — Syll. IX, p 714.
Hab. in caulibus Rubiae tinctoriae, in horto botanico, III, 1902. — Socia adest *Phoma Rubiae* Sacc. ejus spermogonium.

25. *Metasphaeria nobilis* Sacc. — Syll. II, p. 169.
Hab. in foliis Perseae gratissimae, in horto botanico, I, 1902.

26. * *Metasphaeria sepincola* (B. et Br.) Sacc. — Syll. II, p. 164, IX, p. 836.
Hab. in ramis Ampelopsidis hederaceae, in horto botanico, I, 1902.

27. *Metasphaeria anisometra* (C. et H.) Sacc. — Syll. II, p. 163.
Hab. in caulibus Solani sp., in horto botanico, IV, 1901. — Socia adest *Rhabdospora Lebretoniana.*

28. *Leptosphaeria Rusci* (Wallr.) Sacc. — Syll. II, p. 74.
Hab. in cladodiis Rusci aculeati, pr. Coimbra, I, 1902.

29. *Pleospora herbarum* (Pers.) Rabenh. — Syll. II, p. 247.
Hab. vulgatissima in caulibus herbarum quam plurimarum, Sidae, Astragali, Nicandrae, Centranthi, Cassiae, Petuniae, Nicotianae, Gei, Daleae, Asteris, Desmodii, Coronillae, Coluteae, Lathyri, Moricandiae, Ornithopodis, Iridis, Kniphofiae, Aloes, Stipae, Alismatis, in horto botanico, 1901-1902. — Variat macrospora (Sp. 35—40 ≈ 13—15) et microspora (Sp. 28—30 ≈ 12—13).

30. *Pleospora Asphodeli* Rabenh. — Syll. II, p. 268. — Forma *Phormii.*
Hab. in foliis Phormii tenacis, in horto botanico, I, 1902. — Forte eadem est *Pleospora zelandica* Cooke.

Hypocreaceae

31. *Gibberella Saubinetii* (Mont.) Sacc. — Syll. II, p. 554.
Hab. in caule emortuo Agaves Henriquesii, in horto botanico, I, 1902.

32. *Claviceps purpurea* (Fr.) Tul. — Syll. II, p. 564.
Hab. in spicis Secales Cerealis, pr. Coimbra, V, 1902 (*Sclerotium*).

Lophiostomaceae

33. * *Lophiotrema praemorsum* (Lasch) Sacc. — Syll. II, p. 681.
Hab. in caulibus emortuis Geitonoplesii cymosi, in horto botanico, I, 1902.
34. * *Robergea unica* Desm. — Syll. II, p. 806.
Hab. in ramis Ampelopsidis hederaceae, in horto botanico, VII, 1902.

Discomycetae

35. *Trochila Craterium* (DC.) Fr. — Syll. VIII, p. 728.
Hab. in foliis Hederae Helicis, S. Bento, pr. Coimbra, I, 1902.
36. * *Exoascus deformans* (Berk.) Fuck. — Syll. VIII, p. 816.
Hab. in foliis vivis Amygdali Persicae, Coimbra, IV, 1902.
37. * *Taphrina aurea* (Pers.) Fr. — Syll. VIII, p. 812.
Hab. in foliis Populi nigrae et pyramidalis, Coimbra, VI, 1902.
38. * *Tuber lacunosum* Mattirolo. — Syll. XVI, p. 814.
Hab. sub terra pr. Barca d'Alva, IV, 1902. — Determinavit prof. O. Mattirolo.
39. * *Terfezia Goffarti* Chat. — Syll. XIV, p. 827.
Hab. sub terra pr. Barca d'Alva, IV, 1902. — Determinavit prof. O. Mattirolo.

Deuteromycetae

Sphaerioidaceae

40. * *Phyllosticta Magnoliae* Sacc. — Syll. III, p. 25.
Hab. in foliis Magnoliae obovatae, in horto botanico, I, 1902.
41. * *Phyllosticta Westendorpii* Thüm. — Syll. III, p. 26.
Hab. in foliis Berberidis vulgaris, in horto botanico, XII, 1901. — Socia *Macrophoma nobilis*, var. *Berberidis*.
42. * *Phyllosticta maculans* Ell. et Ev. — Syll. XI, p. 476.
Hab. in foliis Populi nigrae, var. Van-Geersi, in horto botanico, X, 1901. — Socia *Melampsora populina*.
43. * *Phyllosticta Bauhiniae* Cooke. — Syll. III, p. 11.
Hab. in foliis Bauhiniae grandiflorae, in horto botanico, I, 1902.

— Est forma peritheciis depressis 150-220 μ. diam.; sporulis 8—10 = 2,5—3,5, biguttulatis, hyalinis.

44. * *Phyllosticta Alcides* Sacc. — Syll. III, p. 34.
Hab. in foliis Populi albae, pr. Coimbra, X, 1901. — Sociae adsunt *Ascochyta populina* Sacc. et *Hendersonia populina* Pass. quae viderentur evolutionis gradus.

45. * *Phyllosticta Gelsemii* Ell. et Ev. — Syll. XI, p. 475. — Var. *Mandevilleae* Sacc. et Scal. Maculis suborbicularibus arescendo griseis, late purpureo marginatis; peritheciis paucis, epiphyllis, perexiguis, 70-80 μ. diam., contextu tenuissimo, fuscidulo; sporulis breve fusoideis, rectis, 10—13 = 3,5—4, hyalinis (rarissime spurie 1-septatis, non constrictis).
Hab. in foliis Mandevilleae suaveolentis, in horto botanico, XI, 1901.

46. * *Phyllosticta Lycopersici* Peck — Syll. X, p. 131.
Hab. in foliis Lycopersici esculenti, Caldas da Rainha, VIII, 1901.

47. * *Phoma venenosa* Sacc. — Syll. III, p. 127.
Hab. in caulibus emortuis Daturae Stramonii et D. arboreae, in horto botanico et pr. Coimbra, I-IV, 1901-1902.

48. * *Phoma sarmenticia* Sacc. — Syll. III, p. 136.
Hab. in caulibus Menispermi canadensis, in horto botanico, I, 1902.

49. * *Phoma Achilleae* Sacc. — Syll. III, p. 124.
Hab. in caulibus emortuis Dahliae scapigerae, in horto botanico I, 1902.

50. *Phoma leucostigma* (DC.) Sacc. — Syll. III, p. 105.
Hab. in foliis emortuis Evonymi fimbriati, in horto botanico, I, 1902. — In *Florula myc. Lus.* ad *Macrophomam* duxi sec. Berlese et Vogl., sed perperam, nam sporulae tantum 9—12 = 2,5—3,5 metiuntur. Cfr. Syll. l. c.

51. * *Phoma Dipsaci* Cooke. — Syll. X, p. 170. — Forma *Scabiosae* Sacc.
Hab. in caulibus Scabiosae maritimae, pr. Coimbra, 1901. — Sporulae 8—9 = 2,5, biguttatae, hyalinae; basidia 8—10 = 1,5.

52. * *Phoma Rubiae* Sacc. — Syll. III, p. 137.
Hab. in caulibus Rubiae tinctoriae, in horto botanico, III, 1902. — Socia adest *Diaporthe Rubiae*, quae habenda velut ejus status ascophorus.

53. * *Phoma Indigoferae* Sacc. — Syll. III, p. 121.
Hab. in caulibus et fructibus Indigoferae Dosnae et Daleae alopecuroidis, in horto botanico, I, 1902.

54. *Phoma seposita* Sacc. — Syll. III, p. 68.
Hab. in ramis Glycines violaceae, in horto botanico, I, 1902.
55. * *Phoma Sophorae* Sacc. — Syll. III, p. 67. — Forma *Gymnocladi* Sacc. et Scal.
Hab. in petiolis emortuis Gymnocladi canadensis, in horto botanico, VI, 1901. — Perithecia late et dense gregaria, 280-320 μ diam.; sporulae 7,5 — 10 ≈ 2,5—3, guttulatae, hyalinae; basidia bacillaria.
56. * *Phoma Tecomae* Sacc. — Syll. III, p. 91.
Hab. in ramulis Tecomae radicantis, in horto botanico, I, 1902.
57. * *Phoma Rosae* Sacc. et Schulz. — Syll. III, p. 76.
Hab. in ramis Rosae moschatae, in horto botanico, I, 1902. — Sporulae oblongae, obtusulae, 9 ≈ 2; basidia acicularia 14—15 ≈ 1,5.
58. * *Phoma japonica* Sacc. — Syll. III, p. 78.
Hab. in ramulis Keriae japonicae, in horto botanico, I, 1902.
59. *Phoma palmicola* Wint. — Syll. X, p. 181.
Hab. in foliis Rhapidis flabelliformis, in horto botanico, I, 1902.
60. * *Phoma arundinacea* (Berk.) Sacc. — Syll. III, p. 164. — Forma *bambusina*.
Hab. in culmis minoribus Bambusae mitis, in horto botanico, I, 1902. — Sporulae oblongo-fusoideae, 8—9 ≈ 2,5—3; basidia acicularia, 10—12 ≈ 1,5. Perithecia laxe gregaria, minuta, epidermide atratâ tecta.
61. *Phoma herbarum* West. — Syll. III, p. 133.
Hab. in caulibus emortuis Medicaginis, Scabiosae, Bocconiae, Vignae, Senecionis, in horto botanico, I-X, 1902.
62. * *Macrophoma nobilis* (Thüm.) B. et V. — Syll. X, p. 195. — Forma *Berberidis* Sacc. et Sc.
Hab. in foliis emortuis Berberidis vulgaris, in horto botanico, XII, 1901. — Perithecia globulosa, laxe gregaria, 160-220 μ diam., atra; sporulae obovatae, 15 ≈ 6,5—8,5, saepe crasse 1-guttatae; basidia bacillaria brevia.
63. * *Macrophoma ilicella* (S. et Penz.) B. et V. — Syll. X, p. 194. — Forma *Magnoliae* Sacc.
Hab. in foliis emortuis Magnoliae grandiflorae, in horto botanico, I, 1902. — Perithecia hinc inde gregaria, epiphylla, epidermide velata, 200-300 μ diam.; sporulae 16—20 ≈ 5,5—6, nubilosae, hyalinae, subsessiles.
64. * *Macrophoma Ensetes* Sacc. et Scalia, sp. n. — Peritheciis saepius epiphyllis, sparsis, epidermide velatis, dein erumpentibus, punctiformibus, 150-225 μ diam., globoso-depressis, ostiolo in-

presso pertusis, nigris; contextu parenchymatico, fusco; sporulis cylindraceis, utrinque rotundatis, rectis, basi saepe minute apiculatis, 18—21 ≈ 5—6, medio non raro leviter angustatis, continuis, varie guttulatis, hyalinis; basidiis brevibus, papilliformibus.

Hab. in foliis emortuis Musae Ensetes, in horto botanico, XI, 1901. — Sociae adsunt *Alternariae* et *Epicocci* species. — A Macr. Musae (Cooke) B. et V. omnino diversa.

65. * *Dendrophoma pleurospora* Sacc. — Syll. III, p. 178.

Hab. in ramis emortuis Rosae sp. in horto botanico, I, 1902.

66. * *Vermicularia trichella* Fr. — Syll. III, p. 224.

Hab. in foliis emortuis Tiliae argenteae, in horto botanico, I, 1902. — Sporulae majusculae, curvae, utrinque acutae, 28 ≈ 2,5. Congruit cum *V. trichella*, var. *Castaneae* Sacc.

67. *Vermicularia Dematium* (Pers.) Fr. — Syll. III, p. 225.

Hab. in caulibus emortuis Antherici Liliaginis, in horto botanico, X, 1902.

68. * *Coniothyrium caespitulosum* Sacc. — Syll. III, p. 311.

Hab. in ramulis emortuis Tamaricis gallicae, in horto botanico, I, 1902.

69. *Coniothyrium Palmarum* Corda. — Syll. III, p. 318.

Hab. in foliis emortuis Livistonae sinensis, in horto botanico, I, 1902.

70. * *Sphaeropsis Molleriana* Sacc. sp. n. — Dense et late gregaria; peritheciis subcutaneo-erumpentibus, prominulis, globulosis, obtuse papillulatis, nigris, $\frac{1}{5}$ mm. diam.; sporulis obovato-ellipsoideis, apice obtusioribus, 20—26 ≈ 12—14, continuis, typice 2-guttatis, olivaceo-fuligineis; basidiis bacillaribus, brevibus, 7—10 ≈ 2—3, hyalinis.

Hab. in ramulis emortuis Glycines violaceae, in horto botanico, I, 1902. — Sporulae jugiter continuae et brevi-stipitatae, hinc non *Diplodiae* pusio. Species diligentissimo collectori dicata.

71. * *Chaetomella atra* Fuck. — Syll. III, p. 321. — Var. *bambusina* Sacc. et Scal.

Hab. in foliis emortuis Bambusae viridi-flavescentis, in horto botanico, XI, 1901. — Perithecia globulosa, 280-340 μ. diam., aterrima; setulae 300—400 ≈ 12—14, pluri-septatae; sporulae fusoideae, 13—15,5 ≈ 2—3, coacervatae olivaceae; basidia filiformia usque 20 μ. longa.

72. * *Ascochyta populina* Sacc. — Syll. III, p. 394.

Hab. in foliis Populi albae, pr. Coimbra, X, 1901. — Cfr. *Phyllosticta Alcides*, supra.

73. * *Ascochyta socia* Pass. — Syll. X, p. 304.
Hab. in foliis subvivis Solani nigri, pr. Coimbra, XII, 1901. — Socia adest *Septoria solanicola* Ell. et Ev.

74. * *Ascochyta Phytolaccae* Sacc. et Scal. sp. n. — Maculis marginalibus, arescendo infuscatis; peritheciis epiphyllis, sparsis, globulosis, atris, poro pertusis, 140-175 μ diam., epidermide initio velatis; contextu parenchymatico fumose atro; sporulis oblongis, apice saepe obtusioribus, 7,5—9 ≈ 2,5—3, hyalinis, initio continuis, dein tenuiter 1-septatis; basidiis brevissimis.
Hab. in foliis languidis Phytolaccae decandrae, in horto botanico, X, 1901.

75. * *Ascochyta ricinella* Sacc. et Scal., sp. n. — Caulogena, in areis latis dealbatis gregaria; peritheciis globoso-depressis, v. suboblongis, punctiformibus, atris, 170-240 μ diam.; contextu tenui parenchymatico, fuscidulo, circa porum orbicularem saturatiore; sporulis copiosissimis, oblongis, v. subpiriformibus, apice obtusioribus, 1-septatis, non constrictis, 10—12 ≈ 3—4, ex hyalino dilute chlorinis; basidiis brevissimis.
Hab. in caulibus emortuis, v. morientibus Ricini communis, var. in horto botanico, IV, 1901.

76. * *Diplodia herbarum* (Corda) Lév. — Syll. III, p. 370.
Hab. in caulibus Nicotianae glaucae, XII, 1901 et Vittadiniae trilobae, I, 1902, in horto botanico.

77. * *Diplodia Photiniae* Speg. — Syll. III, p. 362.
Hab. in foliis emortuis Photiniae, in horto botanico, I, 1902.

78. * *Diplodia palmicola* Thüm. — Syll. III, p. 372. — Var. *Sabaleos* Sacc.
Hab. in petiolis Sabaleos glaucescentis, in horto botanico, I, 1902. — Perithecia laxe gregaria, subcutanea, minuta; sporulae oblongo-ellipsoideae, 22—24 ≈ 10—11, diu continuae sed medio leviter angustatae, fuligineae. Septum nunquam visum; an *Sphaeropsis*.

79. * *Actinonema Crataegi* Pers. — Syll. III, p. 408. — Forma *Sorbi*.
Hab. in foliis subvivis Sorbi domesticae, in horto botanico, IX, 1902.

80. * *Stagonospora macrospora* (D. et Mont.) Sacc. — Syll. III, p. 450.
Hab. in foliis morientibus Yuccae Whipplei, XI, 1901, X, 1902. — Pulcherrima species.

81. * *Hendersonia Donacis* Sacc. — Syll. III, p. 438. — Forma *bambusina* Sacc. et Sc.
Hab. in culmis subemortuis Bambusae, Caldas da Rainha, VIII, 1901. — Perithecia oblonga, minuta, subseriata, usque 250

μ longa, contextu parenchymatico, dilute fuligineo; sporulae fusoideae, rectae 1-3-septatae, 10—15 ≈ 3,5—4,5, olivaceae, eguttatae.

82. · *Hendersonia Magnoliae* Sacc. — Syll. III, p. 426. — Forma *Chimonanthi* Sacc. et Scal.

Hab. in foliis subvivis Chimonanthi fragrantis, XII, 1901. — Maculae amphigenae albae atro-marginatae; perithecia punctiformia 100-140 μ diam.; sporulae diu continuae, v. 1-septata, dein 3-septatae, leviter 14—17 ≈ 3—3,5, dilutissime fuligineae; basidia obsoleta.

83. · *Hendersonia populina* Pass. — Syll. X, p. 324.

Hab. in foliis Populi albae, pr. Coimbra, X, 1901. — Cfr. *Pyllosticta Alcides*, supra.

84. · *Septoria piricola* Desm. — Syll. III, p. 487.

Hab. in foliis Piri communis, pr. Coimbra, V, 1902. — Sporulae subhyalinae in cirros atros expulsae.

85. · *Septoria Corni-maris* Sacc. — Syll. III, p. 492.

Hab. in foliis Corni-maris, in horto botanico, X, 1901. — Socia adest *Sphaerella punctiformis*, f. *Corni-maris*

86. *Septoria cornicola* Desm. — Syll. III, p. 492.

Hab. in foliis Corni sanguineae, in horto botanico, IV, 1902.

87. · *Septoria Catalpae* Sacc. — Syll. III, p. 558. — Var. *folliculorum* Sacc.

Hab. in capsulis emortuis Asclepiadis verticillatae, in horto botanico, I, 1902. — Perithecia punctiformia, hinc inde conferta, poro pertusa, 45-55 μ diam.; sporulae teretiusculae, utrinque obtusulae, rectae, v. levissime flexuosae, 13—15 ≈ 1,3, hyalinae, continuae, minutissime guttulatae.

88. · *Septoria Lagerstroemiae* Sacc. et Scal., sp. n. — Peritheciis amphegenis, gregariis, maculas plus minus latas in epiphyllo brunneolas, in hypophyllo olivaceo-fuscas, tandem evanescentes gignentibus, e globoso conicis, usque 120 μ diam., atris, poro pertusis; sporulis copiosis bacillaribus, utrinque rotundatis rectis, v. levissime flexis, 17—22 ≈ 2—2,5, hyalinis, obsolete 3-septatis, septo medio evidentiore, non constrictis, utrinque obtusulis.

Hab. in foliis subemortuis Lagerstroemiae indicae, in horto botanico, XII, 1901.

89. · *Septoria Halleriae* Sacc. et Scal., sp. n. — Maculis obsoletis; peritheciis epiphyllis, sparsis, diu tectis, dein erumpentibus, prominulis, globosis, v. globoso-conoideis, exiguis, nigris, 60-90 μ diam.; contextu parenchymatico, fusco-fuligineo, solidius-

culo; sporulis bacillaribus, utrinque rotundatis, 15—20 ≈ 0,5 —1, imperspicue 3-septatis, eguttatis, non constrictis, hyalinis.

Hab. in foliis Halleriae lucidae, in horto botanico, XII, 1901. — Videtur affinis *S. Pentastemonis* sed maculae distinctae non visae.

90. * *Septoria semicircularis* Sacc. et Scal., sp. n. — Peritheciis amphigenis sed saepius hypophyllis, in areis exsiccatis laxe gregariis, innato-prominulis, globulosis, poro orbiculari pertusis, atris, 100-150 μ diam.; contextu parenchymatico, fuligineo, solidiusculo; sporulis bacillaribus, in semicirculum fere curvatis, rarissime aliter flexis, utrinque acutis, continuis, 20—26 ≈ 1,5 —2, eguttulatis, hyalinis.

Hab. in foliis emortuis, v. morientibus Evonymi fimbriati, in horto botanico, XI, 1901. — Socia *Pestalozzia funerea.*

91. * *Septoria solanicola* Ell. et Ev. — Syll. XI, p. 543.

Hab. in foliis subvivis Solani nigri, pr. Coimbra, XII, 1901. — Simul adest *Ascochyta socia* Pass.

92. * *Septoria Galiorum* Ellis — Syll. III, p. 543. — Forma *Rubiae* Sacc. et Sc.

Hab. in caulibus emortuis, v. morientibus Rubiae peregrinae, Caldas da Rainha, VIII, 1901. — Perithecia globulosa, 200 μ diam., in areis dealbatis sparsa; sporulae bacillares, utrinque obtusae, 18—25 ≈ 1—1,5, rectae, v. flexuosulae, obsolete 3-septatae, hyalinae.

93. * *Rhabdospora nigrella* Sacc. — Syll. III, p. 588. — Forma *Acnidae* Sacc.

Hab. in caulibus subemortuis Acnidae cannabinae, in horto botanico, I, 1902. — Perithecia hinc inde in greges atratos conferta, exigua, 80-130 μ diam., poro irregulari dehiscentia; sporulae bacillares, rectae, v. curvulae, utrinque obtusulae, continuae, 14—15 ≈ 1,5, hyalinae, eguttatae; basidia subnulla.

94. * *Rhabdospora Lebretoniana* Sacc. et Roum. — Syll. III, p. 579. — Forma *Solani.*

Hab. in caule Solani speciei sublignosae, in horto botanico, IV, 1901. — Perithecia 170-210 μ diam., innato-prominula, poro pertusa, depressa, atra; sporulae exquisite hamatae, 20—24 ≈ 0,5—1.

95. * *Rhabdospora Scabiosae* Fautrey — Syll. X, p. 393.

Hab. in caulibus Scabiosae maritimae, pr. Coimbra, I, 1902. — Perithecia quam in typo paullo minora, nempe 80-100 μ diam.; sporulae 34—44 ≈ 2, minute guttulatae.

96. • *Rhabdospora imperialis* Sacc. — Syll. III, p. 583. — Forma *Koelreuteriae*.
Hab. in petiolis siccis Koelreuteriae paniculatae, in horto botanico, I, 1902. — Sporulae falcatae, continuae, utrinque acutiusculae, eguttatae, 16—18 ≈ 2,5—3, hyalinae.

97. • *Rhabdospora aloetica* Sacc. sp. n. — Peritheciis gregariis, innato-prominulis, punctiformibus, nigris, globulosis, 60-80 μ diam., poro pertusis; contextu parenchymatico, tenui, dilute fuligineo; sporulis teretiusculis, rectis, v. curvulis, utrique obtusiusculis, 12—16 ≈ 1,5, minute 4-5-guttulatis, continuis, hyalinis.
Hab. in ramulis Aloës sp. in horto botanico, X, 1902.

98. • *Phleospora Ulmi* (Fr.) Wallr. — Syll. III, p. 578.
Hab. in foliis Ulmi campestris, pr. Coimbra, X, 1901.

Leptostromaceae

99. *Leptothyrium quercinum* (Lasch) Sacc. — Syll. III, p. 628.
Hab. in foliis Quercus sp , in horto botanico, I, 1902.

100. *Leptothyrium Castaneae* (Spr.) Sacc. — Syll. III, p. 628.
Hab. in foliis Castaneae vescae, pr. Coimbra, I, 1902.

101. * *Leptothyrium Magnoliae* Sacc. sp. n. — Peritheciis in areis epiphyllis pallidis laxe sparsis, scutato-dimidiatis, circularibus, nitide nigris, 250-280 μ diam., contextu radiatim flexuose angusteque parenchymatico, fuligineo, centro saturatiore, ostiolo minutissimo 8-10 μ diam., v. subnullo; basi sporigera e matrice obscurata formata; sporulis cylindraceis, plerumque curvulis, 4—5 ≈ 0,6, utrinque obtusatis, hyalinis.
Hab. in foliis emortuis Magnoliae grandiflorae, v. affinis, in horto botanico, I, 1902. — Socia *Physalospora gregaria*, v. *foliorum*.

Melanconiaceae

102. *Gloeosporium Mollerianum* Thüm. — Syll. III, p. 716.
Hab. in caulibus subemortuis Phytolaccae, Manihot, Dahliae, in horto botanico, 1901-1902. — Var. *folliculorum* Sacc.: acervulis suboblongis, 150 ≈ 100, sordide ochraceis; conidiis ellipsoideo-oblongis, utrinque obtuse rotundatis, sepius curvulis, 18 ≈ 5—6, crasse 1-2-guttatis, e hyalino dilutissime olivaceis; basidiis subnullis. — In folliculis morientibus Asclepiadis verticillatae, in horto botanico, I, 1901.

103. *Gloeosporium intermedium* Sacc. — Syll. III, p. 702.
Hab. in foliis languidis Cinnamomi dulcis, in horto botanico, XII, 1901.

104. *Gloeosporium Olivarum* d'Almeida in Bull. Soc. mycol. Fr. 1899, p. 90 cum ic. — Sacc. Syll. XVI, p. 1000.
Hab. in fructibus maturis, v. adhuc immaturis Oleae europeae, quos enecat, cerca de S. Bento, pr. Coimbra, XI, 1901.

105. *Colletotrichum gloeosporioides* Penz. et Sacc. — Syll. III, p. 735.
Hab. in caulibus subemortuis Physalidis et Ricini, in horto botanico, I-III, 1902. — Formae a typo vix diversae.

106. * *Colletotrichum Agaves* Cav. — Syll. XI, p. 570.
Hab. in foliis subemortuis Fourcroyae giganteae, in horto botanico, I, 1902. — Setulae parcae; conidia 25—28 ≈ 6—7.

107. * *Colletotrichum versicolor* Sacc. sp. n. — Acervulis crebre et late gregariis forma et magnitudine valde variis, longitrorsum elongatis, saepe confluentibus, 0,5-1 mm. lat., 1-3 mm. long., initio epidermide velatis et tunc griseis, dein erumpentibus et tunc nigricantibus; hypostromate parenchymatico, crassiusculo, fuligineo; setis erectiusculis, filiformibus, rectis, parce septatis, 70—80 ≈ 4—5, rarius usque 100 μ long., apice obtuso demum rupto et plasmate exeunte hyalino coronato; conidiis tereti-oblongis, subinde medio leviter angustatis, rectiusculis, utrinque obtusulis, 16—17 ≈ 4—4,5, granulosis, v. 2-3-guttatis, hyalinis; basidiis bacillaribus inter setas stipatis, 30—35 ≈ 4—5, foligineis.
Hab. in culmis morientibus Bambusae viridi-glaucescentis, in horto botanico, I, 1902. — Pulcra species, facie bicolori mox dignoscenda.

108. *Melanconium sphaerospermum* (Pers.) Link. — Syll. III, p. 759.
Hab. in culmis emortuis Bambusae mitis, Coimbra, I, 1902.

109. *Marsonia Castagnei* (Desm.) Sacc. — Syll. III, p. 768.
Hab. in foliis Populi pyramidalis, in horto botanico, X, 1901.

110. *Coryneum microstictum* B. et Br. — Syll. III, p. 775.
Hab. in ramis emortuis Rosae, in horto botanico, XII, 1901, et in cortice emortuo ramorum adhuc vivorum, Vitis viniferae, pr. Coimbra, I, 1902.

111. *Pestalozzia* (Monochaetia) *monochaeta* Desm. — Syll. III, p. 797.
Hab. in foliis languidis Quercus humilis, pr. Coimbra, IV, 1902.

112. * *Pestalozzia* (Monochaetia) *Saccardoi* Speg. — Syll. III, p. 797.
Hab. in foliis languidis Quercus Suberis, pr. Coimbra, V, 1902.

113. *Pestalozzia truncata* Lév. — Syll. III, p. 794.
Hab. in phyllodiis emortuis Acaciae heterophyllae, in horto botanico, III, 1902.

114. *Pestalozzia funerea* Desm. — Syll. III, p. 791.
Hab. in foliis Evonymi fimbriati, in horto botanico, I, 1902.

115. *Pestalozzia disseminata* Thüm. — Syll. III, p. 784.
Hab. in foliis Eucalypti spec. in horto botanico, X, 1902. — Videtur non satis diversa a *P. funerea*.

116. • *Pestalozzia Palmarum* Cooke. — Syll. III, p. 796.
Hab. in foliis Sabalis glaucescentis, in horto botanico, I, 1902. — Videtur nimis affinis *P. funereae*.

Hyphomycetae

117. *Oidium erysiphoides* Fr. — Syll. IV, p. 41.
Hab. in foliis caulibusque vivis Chrysanthemi indici, in horto botanico, XI, 1901. — Status conidicus probabiliter *Erysiphes Cichoracearum*.

118. *Oidium Tabaci* Thüm. — Syll. IV, p. 45.
Hab. in foliis vivis Nicotianae Tabaci, in horto botanico, XII, 1901. — Conidia 34—36 ≍ 17 (nec 11—14 ≍ 4—5 ut lapsu descripsit cl. Thümen). — Status conidicus prob. *Erysiphes Cichoracearum*, observante cl. Salmon.

119. • *Botrytis cinerea* Pers., var. *sclerotiophila* (Kl.) Sacc. — Syll. IV, p. 129.
Hab. in forma Sclerotii duri ad mesocarpium Jubaeae spectabilis, Zombaria, pr. Coimbra, III, 1901.

120. *Coniosporium Bambusae* Thüm. — Syll. IV, p. 244.
Hab. ad culmos Bambusae mitis, in horto botanico, I, 1902.

121. • *Zygosporium oscheoides* Mont. — Syll. IV, p. 329.
Hab. in foliis subvivis Fici altissimae in calidariis horti botanici, IX, 1902. — Singularis stirps e regionibus calidioribus oriunda, antehac in Europa non lecta.

122. *Cladosporium herbarum* (Pers.) Link. — Syll. IV, p. 350.
Hab. in caulibus, foliis emortuis, fructibus, etc. Clematidis, Dolichi, Iridis, etc., 1901-1902.

123. *Cercospora Thalictri* Thüm. — Syll. IV, p. 432.
Hab. in foliis Thalictri flavi, Caldas da Rainha, VIII, 1901.

124. *Cercospora Smilacis* Thüm. — Syll. IV, p. 476.
Hab. in foliis Smilacis asperae et S. mauritanicae, Coimbra, I, 1902.

125. * *Alternaria tenuis* Nees. — Syll. IV, p. 545.
Hab. in caulibus, foliis, etc. Clematidis, Phytolaccae, Iridis, etc., in horto botanico, Caldas da Rainha, 1901-1902.

126. *Fumago vagans* Pers. — Syll. IV, p. 547.
Hab. in foliis vivis Citri, Fici, etc., in horto botanico, Caldas da Rainha, 1901-1902.

127. *Epicoccum vulgare* Corda. — Syll. IV, p. 727.
Hab. in foliis putrescentibus Iridis Monnieri, in horto botanico, IX, 1902. — Sociae adsunt *Alternariae* et *Cladosporii* species. — Var. *virescens* Rabenh. In foliis putrescentibus Bauhiniae grandiflorae, in horto botanico, I, 1902.

128. * *Chaetostroma hysterioides* Sacc. — Syll. IV, p. 479.
Hab. in foliis emortuis Phoenicis canariensis, in horto botanico, I, 1902.

APPENDIX

129. * *Phoma Capanemae* Sacc. sp. n. — Peritheciis dense gregariis et epidermide atrata tectis, prominulis, globoso-depressis, 180-250 μ diam., centro minute pertusis sed vix papillatis; contextu parenchymatico, fuligineo; sporulis ovato-fusoideis, utrinque acutiusculis, rectis, 8—8,5 ≈ 2,5—3, hyalinis, farctis, v. raro 2-guttatis; basidiis vere obsoletis.
Hab. in fructibus exsiccatis Arikuryrobae Capanemae Barb. Rodrig. (palmae), ex Rio de Janeiro Brasiliae, VII, 1902. — A *Phoma cocoina* Cooke prorsus diversa.